

PATRIARHIA ROMÂNĂ

PROCEDURA DE ACORDARE ȘI DE RETRAGERE A AVIZULUI SCRIS (BINECUVÂNTĂRII) AL CHIRIARHULUI PENTRU DESFĂȘURAREA DE ACTIVITĂȚI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL RELIGIOS ȘI TEOLOGIC

PREAMBUL:

În Biserica Ortodoxă Română, potrivit învățaturii evanghelice și a doctrinei canonice, episcopul, în eparhia sa, are responsabilitatea de a exercita slujirea de învățător al credinței, pe care o poate delega persoanelor calificate pentru învățământul religios, pentru învățământul teologic ortodox preuniversitar sau universitar.

Observând necesitatea actualizării și completării *Protocoalelor* în vigoare, prin includerea experienței dobândite și a noilor prevederi legale, dar și spre a le conferi calitatea de instrumente eficiente pentru formarea personalului necesar Bisericii Ortodoxe Române, în diferitele sale domenii de activitate liturgică, pastorală și de educație, în ziua de 29 mai 2014 a fost încheiat *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar* între Ministerul Educației Naționale (cu nr. 9217/29.05.2014), Patriarhia Română (cu nr. 5120/29.05.2014) și Secretariatul de Stat pentru Culte (cu nr. C-927/30.05.2014).

Articolul 24 din *Protocol* prevede că: „Procedura de acordare și de retragere a avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se elaborează de către Patriarhia Română și se aprobă prin hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. După aprobare, procedura se comunică *Ministerului Educației Naționale și Secretariatului de Stat pentru Culte*”

Prin urmare, pe baza propunerilor Centrelor eparhiale și a prevederilor regulamentului privind disciplina în Biserica Ortodoxă Română, Cancelaria Sfântului Sinod și Sectorul teologic-educational al Administrației Patriarhale au elaborat prezenta *Procedură* aprobată în ședința Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 16-17 decembrie 2014 (Temei nr. 13.879/2014).

Procedura se aplică: profesorilor de religie; cadrelor didactice din învățământul teologic preuniversitar și universitar; elevilor de la seminariile teologice; studenților de la facultățile de teologie ortodoxă; altor persoane care activează în învățământul religios și teologic ortodox, cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului.

CADRUL LEGAL:

1. **Constituția României** publicată în Monitorul Oficial al României. Partea I. nr. 233 din 21 noiembrie 1991: intrată în vigoare în urma aprobării ei prin referendumul național din 8 decembrie 1991: modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003. publicată în Monitorul Oficial al României. Partea I. nr. 758 din 29 octombrie 2003: republicată, cu reactualizarea denumirilor și dându-se textelor o nouă numerotare, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003;
2. **Legea educației naționale nr. 1/2011**, cu modificări și completări;
3. **Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor**, republicată;
4. **Legea 53/2003 - Codul Muncii**, republicată;
5. **Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române**, aprobat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române prin hotărârea nr. 4768/2007 și recunoscut, în temeiul *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, prin Hotărârea Guvernului României nr. 53/16.01.2008, precum și regulamentele sale de aplicare;
6. **Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar** încheiat între Ministerul Educației Naționale (cu nr. 9217/29.05.2014), Patriarhia Română (cu nr. 5120/29.05.2014) și Secretariatul de Stat pentru Culte (cu nr. C-927/30.05.2014).

PATRIARHIA ROMÂNĂ

PARTEA I - ACORDAREA AVIZULUI SCRIS (BINECUVÂNTĂRII) AL CHIRIARHULUI

CAPITOLUL I: PREDAREA DISCIPLINEI RELIGIE - CULTUL ORTODOX ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Art. 1 - Avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului se acordă pentru încadrarea personalului didactic pe catedre de religie - cultul ortodox în unități de învățământ preuniversitar (conform art. 18, alin. 3 din *Legea nr. 1/2011 a Educației Naționale* și art. 4, alin. 1 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 2 - Solicitanții vor depune la Centrul eparhial un dosar conținând următoarele documente:

- a. cerere tip, în care candidatul precizează că va respecta prevederile statutare, canoanele și regulamentele bisericești, precum și hotărârile autorităților bisericești, normative pentru desfășurarea activităților didactice;
- b. copie după certificatul de Botez/actul de înfiere duhovnicească, eliberat de Centrul eparhial (pentru a dovedi calitatea de fiu/fiică al/a Arhiepiscopiei/Episcopiei);
- c. copie după certificatul de naștere;
- d. copie după actul de identitate;
- e. copie după certificatul de căsătorie (dacă e cazul);
- f. copie după diploma de licență în Teologie Ortodoxă și după foaia matricolă;
- g. adeverință din partea unității de învățământ în care solicitantul predă în anul școlar curent, cuprinzând calificativul didactic minimum *Bine* și avizul de continuitate în suplینire (dacă a mai predat disciplina religie);
- h. memoriu de activitate pentru anul școlar curent, vizat de directorul școlii și de inspectorul de religie (dacă a mai predat disciplina religie);
- i. recomandarea preotului duhovnic (în urma cunoașterii temeinice a fiului duhovnicesc/fiicei duhovnicești);
- j. recomandarea parohului sau a conducătorului unității administrative bisericești la a cărei viață liturgică, cultural-misionară și social-filantropică participă solicitantul (ca regulă, a parohului bisericii de pe raza căreia se află școala);
- k. CV - format Europass.

Art. 3 - Solicitanții vor participa la un interviu în fața unei comisii alcătuite din: chiriarh/delegatul acestuia, consilierul/inspectorul eparhial pentru învățământ religios și teologic, un profesor de religie cu gradul didactic minimum II.

Art. 4 - Eliberarea avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se face în 5 zile de la susținerea interviului de către solicitant.

Art. 5 - Refuzul acordării avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se comunică în scris solicitantului în 5 zile de la susținerea interviului și trebuie să fie temeinic motivat (conform art. 4, alin. 2 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 6 - Persoana căreia i s-a refuzat acordarea binecuvântării poate depune contestație la Centrul eparhial în prima zi lucrătoare ulterioară comunicării. Analizarea contestației și, după caz, reinterviuearea se va face în prezența chiriarhului/episcopului vicar delegat.

Art. 7 - Pentru a urmări materializarea cooperării Biserică-Școală-Familie, din 3 în 3 ani, profesorii de religie vor prezenta Centrului eparhial un dosar care va conține activitatea semnificativă și modalitățile concrete de cultivare a cooperării Biserică-Școală-Familie.

PATRIARHIA ROMÂNĂ

CAPITOLUL AL II-LEA: ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEOLOGIC ORTODOX PREUNIVERSITAR

A. *ELEVI*

Art. 8 - înscrierea la examenul de admitere la seminariile teologice se face cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului.

Art. 9 - Solicitanții vor depune la Centrul eparhial un dosar conținând următoarele documente:

- a. cerere tip;
- b. copie după certificatul de naștere;
- c. copie după certificatul de Botez/actul de înfiere duhovnicească, eliberat de centrul eparhial (pentru a dovedi calitatea de fiu/fiică al/a Arhiepiscopiei/Episcopiei);
- d. recomandarea preotului duhovnic (în urma cunoașterii temeinice a fiului duhovnicesc/fiicei duhovnicești);
- e. recomandarea profesorului de religie.

Art. 10 - Refuzul acordării avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se comunică în scris solicitantului în maximum 3 zile de la depunerea dosarului și trebuie să fie temeinic motivat. Persoana careia i s-a refuzat acordarea binecuvântării poate depune contestație la Centrul eparhial în prima zi lucrătoare ulterioară comunicării. Analizarea contestației se va face cu participarea chiriarhului/episcopului vicar delegat.

B. *CADRE DIDACTICE*

Art. 11 - încadrarea personalului didactic în unitățile de învățământ teologic ortodox preuniversitar se realizează potrivit reglementărilor legale, cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului (conform art. 10, alin. 1 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 12 - Solicitanții vor depune la Centrul eparhial un dosar conținând următoarele documente:

- a. cerere tip, în care candidatul precizează că va respecta prevederile statutare, canoanele și regulamentele bisericești, precum și hotărârile autorităților bisericești, normative pentru desfășurarea activităților didactice;
- b. copie după certificatul de Botez/actul de înfiere duhovnicească, eliberat de Centrul eparhial (pentru a dovedi calitatea de fiu/fiică al/a Arhiepiscopiei/Episcopiei);
- c. copie după certificatul de naștere;
- d. copie după actul de identitate;
- e. copie după certificatul de căsătorie (dacă e cazul);
- f. adeverință din partea unității de învățământ în care solicitantul predă în anul școlar curent, cuprinzând calificativul didactic minimum *Bine* și avizul de continuitate în suplinire;
- g. memorii de activitate pentru anul școlar curent, vizat de directorul școlii și de inspectorul de specialitate (dacă a mai predat);
- h. recomandarea preotului duhovnic (în urma cunoașterii temeinice a fiului duhovnicesc/fiicei duhovnicești);
- i. recomandarea parohului sau a conducătorului unității administrative bisericești la a cărei viață liturgică, cultural-misionară și social-filantropică participă solicitantul (poate fi a parohului bisericii de pe raza căreia se află școala);
- j. CV - format Europass.

Recomandare de la Directorul Seminarului Teologic (pentru posturile din cadrul acestor instituții teologice).

Art. 13 - Ocuparea funcțiilor de conducere în învățământul teologic ortodox preuniversitar (director/director adjunct) se face în acord cu prevederile legale și cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului (conform art. 10, alin. 2 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 14 - Pentru ocuparea funcțiilor de conducere în învățământul teologic preuniversitar, solicitanții trebuie să fie clerici.

Art. 15 - Solicitanții vor depune la Centrul eparhial un memoriu, însoțit de acte doveditoare, în care vor detalia următoarele aspecte:

- a. rezultatele deosebite obținute în plan profesional;
- b. activitatea de permanentă autoperfecționare științifică: articole, studii, cărți, manuale, programe, participări la congrese, conferințe, simpozioane, distincții și premii, activitatea în cadrul redacțiilor unor publicații teologice

PATRIARHIA ROMÂNĂ

din țară și din străinătate, colaborarea cu mass-media bisericească etc.;

- c. activitatea care să evidențieze dimensiunea misionar-ecclesială reflectată în viața Bisericii;
- d. propunerea unui plan managerial realist și coerent pentru dezvoltarea activității Seminarului.

CAPITOLUL AL III-LEA: ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEOLOGIC ORTODOX UNIVERSITAR

A. STUDENȚI

Art. 16 - înscrierea candidaților la facultățile de teologie ortodoxă se face în acord cu prevederile legale și cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului (conform art. 13, alin. 3 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 17 - Solicitanții vor depune la Centrul eparhial un dosar conținând următoarele documente:

- a. cerere tip;
- b. copie după certificatul de naștere;
- c. copie după actul de identitate;
- d. copie după certificat de Botez/act de înfiere duhovnicească, eliberat de Centrul eparhial (pentru a dovedi calitatea de fiu/fiică al/a *Arhiepiscopiei/Episcopiei*);
- e. recomandarea preotului duhovnic (în urma cunoașterii temeinice a fiului duhovnicesc/fiicei duhovnicești);
- f. recomandare de la preotul paroh (preoții vor prezenta recomandarea din partea părintelui protopop de care aparțin, monahii de la starețul mănăstirii în care viețuiesc, iar stareții de la exarhul locului);
- g. copie după diploma de absolvire a Bacalaureatului (adeverință, pentru absolvenții din promoția anului curent) și după ultima formă de învățământ absolvită;
- h. recomandarea profesorului de religie (pentru absolvenții de liceu);
- i. copie după diplomă de licență și foaia matricolă (pentru candidații licențiați);
- j. adeverință de la mănăstirea de metanie, care să certifice statutul de monah (pentru personalul monahal).

Art. 18 - Pentru studenții care sunt sub autoritatea altor Biserici, sunt necesare: binecuvântarea chiriarhului eparhiei din care provin, binecuvântarea chiriarhului de care aparține facultatea de teologie ortodoxă și acordul Patriarhului României.

Art. 19 - Refuzul acordării avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se comunică în scris solicitantului în 3 zile de la depunerea dosarului și trebuie să fie temeinic motivat. Persoana căreia i s-a refuzat acordarea binecuvântării poate depune contestație la Centrul eparhial în prima zi lucrătoare ulterioară comunicării. Analizarea contestației se va face cu participarea chiriarhului/episcopului vicar delegat.

B. CADRE DIDACTICE

Art. 20 - Ocuparea unui post didactic în cadrul unei facultăți/unui departament de teologie ortodoxă se face în acord cu prevederile legale și cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului (conform art. 14 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 21 - (1) Solicitanții vor depune la Centrul eparhial un dosar conținând următoarele documente:

- a. cerere tip, în care candidatul precizează că va respecta prevederile statutare, canoanele și regulamentele bisericești, precum și hotărârile autorităților bisericești, normative pentru desfășurarea activităților didactice;
- b. recomandarea preotului duhovnic și a protopopului (în cazul clericilor);
- c. copii după actele de studii universitare (licență, masterat, doctorat);
- d. memoriu de activitate științifică;
- e. plan de dezvoltare a carierei profesionale;
- f. raport sintetic (contribuția academică în cadrul activităților misionare din cadrul parohiei pe care o frecventează: ca membru al Consiliului/Comitetului parohial, organizator de evenimente culturale, catehetice, filantropice etc.), care să evidențieze dimensiunea misionar-ecclesială reflectată în viața Bisericii;
- g. recomandări din partea a două cadre didactice universitare (în plicuri separate, sigilate și ștampilate);
- h. CV - format Europass.

(2) Pentru posturile de conferențiar universitar și profesor universitar la specializarea *Teologie pastorală*, precum și pentru toate funcțiile de conducere și reprezentare, care presupun un impact special privind nu numai imaginea Facultății, ci și a Bisericii - în egală măsură -, sunt admiși doar candidați clerici, care să facă dovada filiației duhovnicești și ascultării față de chiriarh, în vederea prevenirii pericolului laicizării instituțiilor de învățământ teologic. De la acest criteriu, doar Sinodul mitropolitan, la propunerea chiriarhului, poate da dispensă, în situații extraordinare, bine justificate prin memorii individuale detaliate, care vor ilustra prestigiul științific excepțional, în paralel cu motivația reală a imposibilității temporare/perpetue a hirotoniei.

Art. 22 - Ocuparea unei funcții de conducere (decan/prodecan/director de departament) în cadrul facultăților de teologie ortodoxă se face în acord cu prevederile legale și cu avizul scris (binecuvântarea) al chiriarhului (conform art. 15 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea*

PATRIARHIA ROMÂNĂ

învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar).

- Art 23** - Solicitanții vor depune la centrul eparhial un memoriu, însoțit de acte doveditoare, în care vor detalia:
- rezultatele deosebite obținute în plan profesional;
 - activitatea de permanentă autoperfecționare științifică: articole, studii, cărți, manuale, programe, granturi și proiecte de cercetare, participări la congrese, conferințe, simpozioane, citări științifice, distincții și premii, afilierea la organisme științifice prestigioase, activitatea în cadrul redacțiilor unor publicații teologice din țară și din străinătate, invitarea în cadrul unor programe didactice, academice (*visitingprofessor*), colaborarea cu mass-media bisericească etc.;
 - activitatea clericală care să evidențieze dimensiunea misionar-ecclesială reflectată în viața Bisericii;
 - propunerea unui plan managerial realist și coerent pentru dezvoltarea activității facultății.

PARTEA A II-A - RETRAGEREA AVIZULUI SCRIS (BINECUVÂNTĂRII) AL CHIRIARHULUI

Art. 24 - Retragera avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se face pentru abateri grave de la doctrina sau morala cultului (conform art. 4, alin. (3), art. 13, alin. (4) și art. 16 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).

Art. 25 - Retragera motivată a avizului scris (binecuvântării) al chiriarhului se comunică în scris unității de învățământ și duce la încetarea de drept a contractului individual de muncă sau pierderea calității de elev/student. Angajatorul are obligația ca în termenul legal să emită decizia de încetare a contractului individual de muncă (conform art. 4, alin. (4), art. 13, alin. (4) și art. 16 din *Protocolul cu privire la predarea disciplinei religie - cultul ortodox în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic ortodox preuniversitar și universitar*).